

N:o 24.

Ank. till Riksd. kansli den 9 febr. 1904, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af vissa delar af förra militiebostället 1 mantal Bondesätter n:o 1 jämte Lämmenäs n:o 2, en utjord, i Östergötlands län. (I. A.)

Uti en till Riksdagen aflåten proposition (n:o 10) har Kongl. Maj:t, under åberopande af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden den 6 november 1903, föreslagit Riksdagen medgifva,

dels att den till förra kaptensbostället 1 mantal Bondesätter n:o 1 i Risinge socken och Finspånge läns härad af Östergötlands län hörande, särskildt skattlagda lägenheten Lämmenäs n:o 2, äfven kallad Lämmestorp, en utjord, måtte, i enlighet med föreskrifterna i 8:de och följande momenten af kungl. skrifvelsen till domänstyrelsen angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner den 25 september 1896, till försäljning utbjudas för en köpeskilling af 700 kronor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1905;

dels att en å en af kommissionslandtmätaren G. W. Müntzing år 1901 öfver Bondesätter n:o 1 upprättad karta utmärkt lägenhet, benämnd Fridhem, måtte med ett område af 98,60 ar från hemmanet afsöndras och

mot en köpeskilling af 630 kronor, att erläggas under loppet af tio år med en tiondedel årligen, försäljas till lägenhetens nuvarande innehafvare Carl Qvick med tillträdesrätt den 14 mars 1905 och i öfrigt på de i 6:te momentet af förberörda kungl. skrifvelse till domänstyrelsen den 25 september 1896 angifua villkor samt med rätt för köparen att begagna utfartsväg öfver stamhemmanets ägor;

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar komme att inflyta, måtte, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

Till förenämnda statsrådsprotokoll har departementschefen i detta ärende anfört följande:

»I underdånig skrifvelse den 19 sistlidne juni har domänstyrelsen anmält, att vid under nästlidna år förrättad uppskattning å förra kaptensbostället 1 mantal Bondesätter n:o 1 jämte Lämnenäs n:o 2, en utjord, i Risinge socken och Finspånge läns härad af Östergötlands län för förnyad utarrendering från den 14 mars 1905 af berörda hemman, för hvilket årliga arrendet utginge med 1,110 kronor, förslag väckts om försäljning af berörda utjord äfvensom om afsöndring och försäljning af den till hemmanet hörande lägenheten Fridhem; och har domänstyrelsen, under åberopande af nådiga skrifvelsen till styrelsen angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenhetens upplåtande från kronans jordbruksdomäner den 25 september 1896, underställt den väckta frågan Eders Kungl. Maj:ts pröfning, därvid styrelsen tillika öfverlämnat instrument öfver förenämnda uppskattningsförrättning jämte en af kommissionslandtmätaren G. W. Müntzing år 1901 öfver hemmanet upprättad karta med tillhörande beskrifning äfvensom öfriga till ärendet hörande handlingar.

Af omförmälda handlingar inhämtas:

att egendomens hela areal uppgår till 248,687 hektar;

att lägenheten Fridhem, som för närvarande innefattar ägofigurerna n:is 94—100 å ofvanberörda karta, utgörande en sammanlagd areal af 50,40 ar, är försedd med boningshus och uthus, tillhöriga lägenhetens innehafvare, skomakaren Carl Qvick;

att uppskattningsmännen, som ansett lägenheten hafva ett sådant läge, att den kunde utan men från hemmanet afsöndras, föreslagit, att densamma måtte till innehafvaren försäljas, dock med den tillökning i området, att lägenheten komme att omfatta, förutom förenämnda ägofigurer, ägofigurerna n:is 92 och 93 och delar af n:is 91 och 156 samt upptaga

en areal af sammanlagdt 98,60 ar, däraf 77,40 ar tomter och åker, 13 ar skogs- och hagmark samt 8,20 ar impediment;

att lägenheten, till hvilken, enligt hvad kartan utvisar, väg finnes öfver stamhemmanets ägor, blifvit med nyssnämnda område, som å kartan med gränser i rödt utmärkts, åsatt ett saluvärde af 630 kronor;

att uppskattningsmännen, då utjorden Lämnenäs, äfven kallad Läm-mestorp, som med en areal af 1 hektar 1,90 ar, däraf 93,80 ar tomter och åker, 8 ar skogs- och hagmark samt 0,10 ar impediment, vore belägen 4 kilometer från hufvudgården samt obebyggd, icke med fördel kunde brukas till densamma, föreslagit, att utjorden måtte å auktion till den högstbjudande försäljas, samt saluvärderat densamma till 700 kronor;

att, sedan Carl Qvick meddelats sådant föreläggande, som omförmäles i 6:te momentet af förenämnda nådiga skrifvelse, Qvick inom föreskrifven tid till Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande inkommit med af behörig borgen åtföljdt skriftligt förklarande, att han önskade inköpa lägenheten Fridhem för en köpeskilling, motsvarande det åsatta saluvärdet, 630 kronor, att erläggas under loppet af tio år med en tiondedel årligen; samt

att Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande biträdt uppskattnings-männens förslag.

För egen del hemställer domänstyrelsen, att utjorden Lämnenäs n:o 2, som utgör en särskildt skattlagd, själfständig lägenhet, måtte försäljas på sätt, som stadgas i 8:de och följande momenten af förberörda nådiga skrifvelse den 25 september 1896, samt att lägenheten Fridhem måtte från hemmanet afsöndras och till ofvannämnde Carl Qvick försäljas.»

Statsutskottet, till hvars förberedande behandling detta ärende blifvit remitteradt, hemställer

att Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 9 februari 1904.

På statsutskottets vägnar:

P. PEHRSON.
